

Vuoden kolmannessa NMI-Bulletinissa tarkastelemme nuorten opiskelua ja sen tukemista sekä tutustumme erityisopiskelijoiden HOJKS:in uudistamiseen.

Lotta Tynkkysen väitöskirjatutkimus käsittelee nuorten työhön ja opiskeluun liittyvien tavoitteita peruskoulusta toiselle asteelle ja työelämään sekä jatko-opintoihin. Tulosten mukaan vanhemmat ovat merkittävässä roolissa nuorten opinto- ja työtavoitteiden asettamisessa varhaisaikuisuuteen saakka, joskin myös seurustelukumppanit vaikuttivat niihin. Vanhempien tuki auttoi nuoria uskomaan tavoitteidensa saavuttamiseen, mikä puolestaan ennusti niissä pysymistä. Nuorten opintotoiveissa ja pystyvydentunteen kehityksessä löydettiin tutkimuksessa erilaisia kehityspolkuja. Suurin osa nuorista piti kiinni opintotoiveestaan ja koki uratavoitteeseen liittyvän pystyvydentunteensa korkeaksi, ja pystyvydentunne myös vahvistui opintosiiirtymien aikana. Toisaalta pienellä osalla pystyvyyden kokemus heikkeni, mikä heijastui työttömyytenä varhaisaikuisuudessa.

Minna Kyttälä, Hanna-Maija Sinkkonen ja Kati Ylinampa tutkivat kolmen peruskoulun lisäluokkaa (10. luokka) suorittavan maahanmuuttajataustaisen oppilaan koulupolkuja. Heitä kiinnostivat mitkä oppilaiden kokemukset olivat olleet merkityksellisiä heidän koulunkäynnilleen. Tulosten mukaan maahanmuuttajataustaisten oppilaiden koulupolut ovat sirpaleisia ja niihin kuuluu useita koulun tai luokan vaihtoja. Puutteellinen kielitaito nousi esille keskeisenä koko koulutusuraa häihtaavana ongelmana. Oppilaiden kokemuksen mukaan maahanmuuttajataustaa ja heikkoa kielitaitoa ei juuri oteta huomioon opetustilanteissa. Toisaalta nuorten mielestä koulumenestyksen suhteen ratkaiseva tekijä oli oma asenne ja käytös koulussa.

Irene Rämä, Saila Teinilä, Leena Airaksinen & Riitta Tiainen kirjoittavat oppilaan henkilökohtaisen opetuksen järjestämisestä koskevan suunnitelman (HOJKS) uudistamisesta Ruskeasuon koulussa. Päämääränä oli oppilaskohtaisten tavoitteiden määrän vähentäminen ja koulun moniammatillisen yhteistyön tiivistäminen. Kehittämistyön aikana huomattiin, että ICF-luokituksen avulla tavoitteenasettelua voidaan selkiyttää ja konkretisoida. Samalla todennettiin tavoitteiden ja koulun pedagogisten periaatteiden välinen yhdenmukaisuus: suorituksiin ja osallistumiseen kohdistuvat tavoitteet muodostivat suurimman osan oppilaiden tavoitteista. Tämä on yhteneväistä konduktiivisen opetuksen periaatteiden kanssa: lapsille opetetaan taitoja selviytyä ympäröivässä yhteiskunnassa, eikä erotella tai aseteta tärkeysjärjestykseen motorisia ja akateemisia taitoja.

Erja Ristimäki ja Kati Rantanen esittelevät nuorille suunnattua toiminnanohjauksen kuntoutusta. Nuoruus ikävaiheena tuo kuntoutukseen omat, erityiset haasteensa, mutta heille suunnattuja interventioita on kehitetty vähän. Tampereen yliopiston Psykologian opetus- ja tutkimuskeskus PSYKE:ssä kehitetään ryhmäkuntoutusta 14–18-vuotiaille nuorille, joilla on todettu toiminnanohjauksen ja tarkkaavuuden ongelmia. Kuntoutuksessa parannetaan tietoisuutta tarkkaavuuden ongelmista siten, että painotetaan nuoren itsenäisyyttä ja vastuuta omasta kuntoutuksestaan sekä tarjotaan vertaistukea. Pilotitiryhmän tulokset ovat lupaavia erityisesti minäkuvan tarkentumisen ja omien erityisvaikeuksien tunnistamisen osalta.

Toivotamme NMI-Bulletinin lukijoille hyvää alkavaa syksyä!